

اسوه‌های قرآنی

و راز ماندگاری آنان

www.ketab.ir

نویسنده:

مریم شحیطاوی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: شحیطاوی، مریم، ۱۳۶۱-

عنوان و نام پدیدآور: اسوه‌های قرآنی و راز ماندگاری آنان / نویسنده مریم شحیطاوی.

مشخصات نشر: اهواز: پژوهندگان راه دانش، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۰۵ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۴۵۴-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه.

موضوع: مبران در قرآن

موضوع: Prophets in the Qur'an

رده بنیاد کنگ

رده بندی دی‌بی: ۱۵۶

شماره کتابشناسی: ۰۶-۴۷

انتشارات پژوهندگان راه دانش

ناشر: پژوهندگان راه دانش

شماره نشر: ۱۴۵۸

نام کتاب: اسوه‌های قرآنی و راز ماندگاری آنان

نویسنده: مریم شحیطاوی

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

چاپ: ترنگ

صفحه آرایشی: پژوهندگان

سایز: وزیری

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۴۵۴-۵

قیمت: ۳۶۰۰۰ تومان

اینستاگرام: @pajopress

سایت: www.ketab.ir

حق چاپ و نشر محفوظ است.

طبق قانون حقوق نویسندگان و مصنفان هرگونه کپی برداری به هر روش پیگرد قانونی دارد.

دفتر اهواز: ۰۹۱۶۱۱۸۵۱۱۸ - ۳۲۲۰۲۸۰۲

دفتر تهران: ۰۹۱۲۸۸۸۴۹۶۹ - ۶۶۱۲۰۵۵۴

فهرست

۹	مقدمه
۱۱	فصل اول: کلیات و مفاهیم
۱۳	گفتار اول: مفاهیم
۱۳	الف. از
۱۳	ب. اسرار از منظر قرآن
۱۴	ج. مانع ناری
۱۴	چ. الگو اسو
۱۵	ح. قرآن
۱۶	گفتار دوم: جایگاه و اهمیت گاو در سعادت انسان
۱۶	الف. اهمیت گاو در توحید باوری از شرک
۱۷	ب. اهمیت گاو در معاد باور، در سعادت انسان
۱۷	ج. اهمیت گاو در ثبات بر ایمان و سعادت انسان
۱۸	نتیجه‌گیری
۱۹	فصل دوم: راز ماندگاری الگوهای قرآنی از جهت اعتقادی
۲۱	گفتار اول: خردگرایی
۲۲	الف. واژه‌شناسی عقل (خرد)
۲۲	معنای لغوی عقل
۲۳	معنای اصطلاحی عقل
۲۵	ب. اهمیت عقل و خردگرایی
۲۶	ج. خردگرایی و الگوهای قرآنی
۲۷	گفتار دوم: توحید باوری
۲۸	الف. واژه‌شناسی توحید
۲۸	معنای لغوی توحید
۲۸	معنای اصطلاحی توحید
۲۹	ب. اهمیت توحید باوری
۲۹	ج. توحید باوری و الگوهای قرآنی

۳۱	گفتار سوم: راهنما باوری (نبوت)
۳۱	الف. واژه‌شناسی نبوت
۳۱	معنای لغوی
۳۲	معنای اصطلاحی
۳۳	ب. اهمیت راهنما باوری (نبوت)
۳۵	ج. راهنما باوری و الگوهای قرآنی
۳۶	گفتار چهارم: معاد باوری
۳۶	الف. واژه‌شناسی کلمه معاد
۳۶	معنای لغوی معاد
۳۷	معنای اصطلاحی معاد
۳۷	ب. اهمیت معاد باوری
۳۸	ج. معاد باوری و الگوهای قرآنی
۳۹	نتیجه

فصل سوم: راز ماندگار: الگوهای قرآنی از جهت اخلاقی

۴۳	گفتار اول: فطرت‌گرایی
۴۳	الف. معنای فطرت
۴۳	معنای لغوی فطرت
۴۴	معنای اصطلاحی فطرت
۴۵	ب. فطرت در قرآن و اهمیت آن
۴۶	ج. فطرت‌گرایی و الگوهای قرآنی
۴۶	فطرت‌گرایی و الگو بودن حضرت ابراهیم (علیه‌السلام)
۴۶	روش حضرت ابراهیم (علیه‌السلام) برای بیدار کردن فطرت خداگرایی مردم (مواجهه با ستاره‌پرستان)
۴۶	کید ابراهیم (علیه‌السلام) به منظور رجوع مردم به فطرت خود (تک‌سمن بت‌ها و سالم‌گذاشتن بت بزرگ)
۴۹	فطرت‌گرایی پیامبر
۵۲	گفتار دوم: سلامت نفس (قلب سلیم)
۵۶	الف. نفس (قلب)
۵۸	ب. قلب سلیم
۵۹	ویژگی‌های قلب سلیم
۶۰	قلب سلیم (سلامت نفس) و الگوهای قرآنی
۶۱	گفتار سوم: اخلاص محض

- الف. اخلاص محض ۶۱
- ب. واژه‌شناسی اخلاص ۶۱
- ج. جایگاه اخلاص ۶۲
- د. اخلاص و الگوهای قرآنی ۶۳
- اخلاص در گفتار و عمل ۶۳
- اخلاص پیامبر صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌و‌سلم در همه اعمال ۶۴
- اخلاص حضرت موسی (علیه‌السلام) ۶۵
- اخلاص در تبلیغ ۶۶
- اخلاص حضرت نوح ۶۶
- اخلاص حضرت هود ۶۸
- اخلاص حضرت صالح ۶۹
- اخلاص حضرت ابط ۶۹
- اخلاص حضرت شیب ۶۹
- اخلاص حبیب بجا ۷۰
- گفتار چهارم: حسن خلق و نرم‌خوی ۷۱
- الف. معناشناسی ۷۲
- ب. اهمیت حسن خلق و نرم‌خوی در منظومه اخلاص اسلام ۷۲
- ج. اهمیت حسن خلق در ماندگاری الگوهای قرآنی ۷۴
- نتیجه ۷۶
- فصل چهارم: راز ماندگاری الگوهای قرآنی از منظر رفتاری** ۷۷
- گفتار اول: عمل به دستورات الهی ۷۹
- الف. اهمیت فرمان‌برداری و تسلیم امر الهی ۷۹
- ب. الگوهای قرآنی و عمل به دستورات الهی ۸۰
- حضرت ابراهیم (علیه‌السلام) ۸۰
- خدای‌محوری ۸۰
- فرمان‌برداری ۸۱
- حضرت محمد (صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌و‌سلم) ۸۳
- پیامبر اکرم محور اطاعت الهی ۸۳
- پیامبر اکرم صراط مستقیم ۸۴
- گفتار دوم: مبارزه با مفسد و زشتی‌های رایج اجتماعی ۸۵
- الف. حضرت ابراهیم (علیه‌السلام) و مبارزات ایشان با مفسد رایج عصر خویش ۸۶
- ب. پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌و‌آله‌و‌سلم) و مبارزات ایشان با مفسد رایج عصر خویش ۸۷

- ۸۷ مبارزه با خرافات و بت‌پرستی
- ۸۸ مبارزه با اشرافیت‌گرایی
- ۸۸ مبارزه با نژادپرستی
- ۸۹ گفتار سوم: مقاومت در برابر سختی‌ها و پیروزی در امتحانات الهی
- ۹۰ الف. استقامت و سربلندی حضرت ابراهیم (علیه‌السلام)
- ۹۳ ب. پیامبر اسلام الگوی استقامت و پایداری
- ۹۵ نتیجه
- ۹۷ سخن آخر
- ۹۹ منابع

www.ketab.ir

مقدمه

الگوگیری و اسوه به اندازه‌ای مهم است که قرآن این کتاب آسمانی و کتاب زندگی بشریت برخی شخصیت‌ها را به عنوان اسوه معرفی و به تأسی از آنان امر کرده است. انسان همواره برای شکل دادن شخصیت خود نیاز به الگو و سرمشق دارد و این نیاز و طلب، ریشه در فطرت او دارد. عامل فطری این امر از یکسو نقص انسان و از سوی دیگر عشق او به کمال است. انبیاء رسالتی که برای هدایت بشر داشته‌اند از جانب خداوند برانگیخته شده، تا با الهام از منبع وحی به تربیت و تکمیل انسان‌ها مبادرت کنند اینان در قرآن کریم به عنوان «اسوه» و «امام» معرفی شده‌اند. (انبیاء/ ۳۱) خصوصیت مکتب انبیاء، عملی بودن و عینی بودن آن است. در مکتب انبیاء نمودار برای پیروی عملی ارائه می‌شود، نمونه‌ای که روش‌های عملی او در کلیه شئون فردی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و... قابل دست‌یابی و پیروی عملی است. خداوند با بیان قصص انبیاء برای مؤمنان الگو ارائه می‌دهد. قرآن شخصیت‌های داستان‌های خود را از همه آنچه موجب می‌شود تا به زمان محض برزاد و فرهنگی خاص تعلق یابند می‌زداید. تمام قوام شخصیت قهرمانان قرآن به اعتقاداتشان، ارزش‌ها و کردارشان مبتنی است و چنین است که می‌توانند برای همه انسان‌ها و مؤمنانی که در همه اعصار و دوران به دنبال برترین اسوه و سرمشق برای طی کردن صراط مستقیم و رسیدن به سعادت دنیوی و اخروی هستند راهنما باشد. قرآن کریم شخصیت‌های زیادی را به عنوان الگو بشریت معرفی می‌کند که گاهی با عنوان «اسوه» از آن یاد کرده است و گاهی از این عنوان یاد نکند. است بلکه زندگی و صفات نیکوی افراد را برشمرده است. شخصیت‌های الگو در قرآن به چند گروه تقسیم می‌شود:

الف- الگوهای عام: یعنی شخصیت‌های که به صورت عام صفات نیکوی آن‌ها بیان شده تا الگوی دیگران قرار گیرند که این گروه به دو دسته تقسیم می‌شوند: ۱- پیامبران الهی: در قرآن کریم ۲۶ پیامبر یاد شده است که در مورد هر کدام برخی ویژگی‌ها و صفات آن‌ها برجسته شده تا الگو دیگران قرار گیرند ۲- شخصیت‌های تاریخی: در قرآن گاهی از برخی از افراد نام برده شده و کارها و صفات نیکوی آن‌ها بیان شده است تا الگوی دیگران قرار گیرند از جمله ذوالقرنین و مؤمن آل فرعون و...